

Yhdyskuntalautakunnan talousarvio vuodelle 2016 ja taloussuunnitelma vuosille 2017-2018(20)

265/02.02.00/2015

YLK § 85

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 09 5056 234
toimialasihteeri Leena Porvali, puh. 09 5056 233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota kokouksissaan 14.10.2015 ja 21.10.2015, valtuustokäsittely on 16.11.2015. Lautakunta-kohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittää käyttötalousarvion vuodelle 2016 sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelman vuosille 2017-2018(20). Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Investoidun pääoman koron ja poistojen, sekä sisäisten vyörytysten osuudet tarkentuvat valtuuston budjettikäsittelyyn mennessä.

Investointiohjelma vahvistuu valtuustokäsittelyn myötä marraskuussa ja siihen perustuva lopullinen työohjelma tuodaan lautakunnalle hyväksyttäväksi vuoden 2016 alussa. Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämisstrategian, joka kuluvalle valtuustokaudelle perustuu valtuuston toimintakautensa alussa järjestetyssä strategiaseminaarissa esille nostamiin valtuustokauden päätöksenteon kannalta tärkeisiin painopistealueisiin ja näitä toteuttaviin usein myös poikkihallinnollisiin toimenpiteisiin. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan tältä pohjalta.

Osavuosikatsauksissa (30.4. ja 31.8.) raportoidaan strategisten tavoitteiden vuositoimenpiteiden toteutumisesta sekä käyttötalousarvion toteutumisesta tulosaluetasolla ja mahdollisista poikkeamista. Investointihankkeiden etenemistä seurataan kuukausittaisten toteumien perusteella ja osavuosikatsauksien raportointiin ajoittuvien seurantalavereiden yhteydessä.

Yleiset lähtökohdat ja talousarvion puitteet

Valtionvarainministeriön (VM 2.4.2015, Kuntatalousohjelma 2016 - 2019) arvioiden mukaan Suomen BKT kääntyy hitaaseen kasvuun vuonna 2015 (0,5 %) ja kasvaa seuraavina vuosina runsaan prosentin vuosivauhdilla. Euroopan komissio on arvioinut Suomelle kuitenkin synkempiä kasvulukuja. Kuntien kustannustason muutos on arvioitu olevan 0,9 % vuonna 2015, 1,3 % vuonna 2016, 1,4 % vuonna 2017 ja 1,8 % vuonna 2018. Uuden hallituksen ja sen hallitus-

ohjelman poliittiset päätökset, jotka vaikuttavat niin kuntien kun muuhunkin yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, eivät ole tällä hetkellä lopullisesti tiedossa. Kuntiin kohdistuu kuitenkin julkisen talouden tasapainottamisen vaatimuksia niin säästöjen kuin rakenneuudistusten muodossa.

Kauniaisten valtionosuustulot ovat laskeneet 3,5 miljoonaa euroa vuodesta 2012 vuoteen 2015 ja pienenevät edelleen valtionosuusuudistuksen johdosta jopa 2 miljoonaa euroa seuraavina vuosina. Vuonna 2016 valtionosuudet vähenevät noin miljoonalla eurolla vuoteen 2015 verrattuna.

Kansantalouden hidas kasvu sekä julkisen talouden yleiset tasapainottamistoimet luovat kunnissa yleensä ja myös Kauniaisissa tarvetta tehostaa toimintaa ja nostaa palvelutuotannon tuottavuutta. Kaupungin valtuustokauden tavoitteena on palvelutuotannon tuottavuuden nostaminen 1,5 % / vuosi. Käyttömenojen hillitseminen parantaisi myös investointisuunnittelukaudelle sijoittuvien hankkeiden tulo-rahoituksen osuutta.

Kaupungin verotulot kasvoivat vuonna 2014 poikkeuksellisen paljon, jopa 5,4 %, eli 3 miljoonaa euroa. Viimeinen valmistunut verovuosi 2013 osoittaa sen että verotulot kasvoivat enemmän (kasvua 4,3 %) kuin veroista tehtävät vähennykset (kasvua 2,2 %). Edellisinä kahtena vuotena verotulojen kasvu on ollut 3,3 ja 3,5 %. Vuonna 2015 arvioidaan että verotulot kasvavat noin 3,2 %, eli hieman alle 2 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 kasvu on arvioitu olevan noin 3,3 %, eli 2 miljoonaa euroa. Kuntaliiton huhtikuun lopussa antama ennuste tukee näitä arvioita.

Talouden ja verotulojen näkymiä heikentää kuitenkin työllisyystilanteen suunta. Viimeisimpien tilastojen mukaan myös Kauniaisten työttömyysaste on kohonnut kauniaislaisittain korkeaksi ollen heinäkuussa 2015 9,1 % (373 työtöntä työnhakijaa). Kesäkuukaudet ovat perinteisesti korkeimpien työttömyyslukujen aikaa, mutta trendi on huolestuttava. Edeltävien kolmen vuoden luvut vastaavana ajankohtana olivat 8,1 % (2014), 6,5 % (2013) ja 5,1 % (2012).

Kaupungin toimintamenot kasvoivat vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan 5,2 %, kun mukana ovat sisäiset erät. Ilman sisäisiä eriä kasvu oli 4,8 %. Kasvu ylittää maan keskiarvon, joka ennakkotietojen mukaan oli 0,4 %.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2016 - 2020. Vuosina 2013 ja 2014 poistot ovat nousseet suuremmiksi kuin vuosikate, mikä on johtanut siihen että tilikauden tulos on jäänyt negatiiviseksi. Vuosikatteen tulisi suunnittelukauden aikana olla keskimäärin vähintään 8 miljoonaa euroa jotta talous kestää investointien aiheuttamat poistot ilman ulkoista lainanottoa. Vuonna 2015 on arvioitu kaupungin saavan maanmyyntituloja 6,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2016 vastaava arvio on 8,3 miljoonaa euroa. Nämä Koivuhovin alueen tonttien myyntitulot ovat poikkeuksellisen suuret ja kertaluonteiset.

Kaupungin säännönmukaiset vuosittaiset investointitarpeet, sisältäen rakennusten ylläpitokorjaukset, liikenneväylien ja yleisten alueiden muutostyöt sekä koneiden, kaluston ja IT-järjestelmien uusiminen ovat noin 3 milj. euroa / vuosi.

Vuonna 2014 hyväksytyssä investointiohjelmassa on säännönmukaisten investointimenojen lisäksi muita hankkeita yhteensä 28 milj. euroa vuosille 2015 - 2018. Näistä Villa Bredan laajennus muodostaa yli puolet, 15 milj. euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.3.2015 vuoden 2014 käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen lisämäärärahoja vuodelle 2015 yhteensä 3,5 miljoonaa euroa. Kaupungin tavanomainen tulo-rahoitus ei riitä investointiohjelman toteuttamiseen, vaikka maanmyynnit toteutuisivat arvioidun mukaisina. Vuonna 2015 kaupunki tarvitsee näillä näkymin 5 miljoonaa euroa lainaa ja vuonna 2016 vielä 4 miljoonaa euroa lisää, jolloin lainakanta nousee 9 miljoonaan euroon. Jos maanmyynnit eivät toteutuisi suunnitelman mukaisesti, lainatarve nousee vielä tästä.

KH vahvisti kokouksessaan 27.5.2015 § 123 vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2016 - 2018 taloussuunnitelman valmistelua ohjaavat linjaukset seuraavasti:

1. Käyttötalouden osalta on laadittu toimialakohtaiset kehukset. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2014 tilinpäätöstä ja vuoden 2015 talousarviota. Toimialoilta on pyydetty tietoa tulevista olennaisista muutoksista, joita on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu väestönkasvu ja kuntien arvioidut kustannustason muutokset valtiovarainministeriön ennusteen mukaisina (1,3 % vuonna 2016, 1,4 vuonna 2017 ja 1,8 vuonna 2018) sekä toimialojen 1,5 %:n tehostaminen. KH hyväksyi **ohesimateriaalina** olevan toimialakohtaisen tulo- ja meno-kehuksen.
2. Kaupunki soveltaa kiinteistöverotuksessa veroprosenttien alarajoja. Yleinen kiinteistöveroprosentti on 0,8 prosenttia, vakituisten asuinrakennuksen 0,37 prosenttia ja rakentamaton rakennuspaikka 2,3 prosenttia.
3. Kunnallisverosta kertyvät verotulot perustuvat lähtökohtaisesti nykyiseen 16,5 prosentin verokantaan.
4. Kaupungin toimintoja tulee lähivuosina järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voi osoittaa että palvelutarve edellyttää sitä.
5. Suunnittelukaudella ei voi toteuttaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita vuodelle 2020 tai suunnittelu-kauden ulkopuolelle.

Samalla KH kehotti toimialoja ryhtymään toimenpiteisiin kuluvan vuoden käyttömenojen vähentämiseksi.

KV merkitsi kokouksessaan 8.6.2015 § 40 ohjeet ja KH:n em. kehotuksen tiedoksi.

Yhdyskuntatoimen tulo- ja meno-kehukseen on edellisen vuoden tapaan yhdistetty toimialan molempien lautakuntien, yhdyskuntalautakunnan ja rakennuslautakunnan tulot ja menot. Lautakunta-kohtaiset talousarviot hyväksytään kunkin lautakunnan kokouksissa. Maankäytön tonttituotot ja maankäyttösopimuskorvaukset on eriytetty omalle kustannuspaikalle.

Kaupungin kehittämisstrategia

Kauniaisten kaupungin visio ja arvot perustuvat KV:n ja KH:n muotoilemaan valtuustokauden 2009-2012 strategiapohjaan. Vision mukaisesti ***Kauniainen on tulevaisuuteen suuntaava, kulttuuriperintöä kunnioittava, ihmisläheinen kaupunki, jonka viihtyisä ympäristö ja ajanmukaiset kaksikieliset palvelut edistävät yhteistä hyvinvointia.***

Vision pohjalta työstetyt kaupungin arvot ovat seuraavat:

1. Turvallisesti lähellä läpi elämän – Trygg närhet genom livet
2. Aito yhteisöllisyys – Äkta gemenskap
3. Elävä kaksikielisyys – Levande tvåspråkighet
4. Luonnonläheisyys – Närhet till naturen
5. Ketterä kehittyminen – Smidig utveckling

Valtuustokauden painopistealueet ja tavoitteet on luonnosteltu KV:n ja KH:n keskustelujen mukaisesti ja pohjautuen em. visioon ja arvoihin. Edelleen tavoitteista johdetaan vuosittain yksityiskohtaisemmat toimiala/tulosaluekohtaiset toiminnalliset tavoitteet, joiden toteutumisesta raportoidaan seurantalomakkeen tulossarakkeessa.

Kehittämisstrategian vuositavoitteet 2016

Kehittämisstrategian toteuttaminen edellyttää hyvää poikkihallinnollista yhteistyötä ja kaikkien hallintokuntien sitoutumista niiden edistämiseen omassa toiminnassaan. Erityisesti yhdyskuntatoimen toimialaan liittyvät painopistealueet ja niitä toteuttavat vuositavoitteet ovat seuraavat:

1. Varmistetaan mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen

Kaupunki pyrkii luomaan sellaiset asunto-olosuhteet, että tarjolla on monipuolisesti erilaisia asuntoja niin kooltaan kuin asumis- ja omistusmuodoiltaan. Lisäksi erityisen tärkeänä pidetään asuntotarjonnan riittävyttä nuorisolle, nuorille perheille, erityistä apua ja tukea asumisessaan tarvitseville sekä kaupungin henkilökunnalle. Toteutus perustuu kaupungin asunto-ohjelmaan 2012 – 2016 (2020).

- 1.1 Maankäytön ja asumisen kehityskuvan tultua hyväksytyksi vuonna 2015 voidaan toteuttaa maankäytön yleissuunnitelmassa (MASU 2) pientaloalueisiin ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseen liittyvien kaavallisten tarkastelujen periaatteiden päivitys. Lähtökohta on, että Kauniaisten vanhoja ja vehreitä pientaloalueita tulee vaalia ensisijaisesti sellaisenaan.
- 1.2 Kaupungin asunto-ohjelma päivitetään seuraavalle valtuustokaudelle maankäytön kehityskuvan pohjalta tarkentaen asuntotuotannon kohdealueita ja lukumääriä. Tarkastelussa otetaan huomioon valtion ja Helsingin seudun kuntien uuden MAL-sopimuksen tavoite lisätä asemakaavoitusta +25 % nykyiseen aiesopimukseen nähden. Asuntotuotannon lukumäärä on Kauniaisis-

sa edelleen soveltuvin tämän tavoitteen mittari. Koivuhovin alueen asuntotonttien luovutusta jatketaan. Vuonna 2016 mukana on myös ARA-tuotantoon luovutettavaa rakennusoikeutta.

Mittari: Toteutuneiden asuntojen lukumäärä.

2. Panostaminen ikääntyvien toimintakykyyn

Parannetaan kauniaislaisten ikäihmisten terveyttä, hyvinvointia ja elämänlaatua sekä kehitetään palvelurakennetta vastaamaan ikäihmisten yksilöllisiin tarpeisiin siten, että ikäihmiset voivat asua kodeissaan turvallisesti mahdollisimman pitkään. Ikäihmisten yksinäisyyttä lievennetään yhteisöllisiä toimintoja kehittämällä. Toteutetaan ikääntymispoliittista strategiaa 2011 – 2016.

2.2 Kaupungin kiinteistöjen ylläpito- sekä korjaustoimenpiteiden suunnitelmat laaditaan siten, että esteettömyysnäkökulma tulee huomioiduksi. Kaupungin asunto-ohjelmaan 2012-2016 sisältyy periaate, jonka mukaan kaupunki tukee hissien rakentamista varaamalla vuosittain erillisen määrärahan hissiavustuksia varten (10 % ARA:n hyväksymistä kustannuksista).

2.3 Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus- ja laajennushankkeen toteutus käynnistyy ja etenee vuoden aikana jo varsin pitkälle kohti ennakoitua valmistumista alkuvuonna 2017 (yhdyskuntatoimi). Asukkaille, kuntalaisille ja henkilöstölle tiedotetaan Villa Breda- hankkeen etenemisestä säännöllisesti sekä huolehditaan heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan toimintojen suunnittelussa. Villa Bredan hankkeiden projektipäällikkö koordinoi suunnittelua ja toteutusta (sote).

3. Kaupunkiympäristön ja keskustan viihtyisyyden kehittäminen

Vahvistetaan modernin huvilakaupungin identiteettiä ja kaupunkirakennetta ympäristöarvot ja perinteet huomioon ottaen. Tuetaan Kauniaisten pikkukaupungin luonnetta ja hyödynnetään sen mukaiset edut, kaikki on lähellä niin henkisesti kuin fyysisesti ja saavutettavissa ilman henkilöautoa. Toteutetaan yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmaa 2014-2017.

3.1 Keskusta 1-alueen viimeisen korttelin toteuttaminen käynnistyy tai kaupunki lunastaa sen. Keskusta 3-alueelle (kaupungintalon tontti) tutkitaan toteutusvaihtoehtoja ja käynnistetään asema-kaavan muutos arkkitehtikilpailun yhteydessä päätettävien tavoitteiden ja toteuttamisedellytysten yhteensovittamiseksi.

3.2 Edistetään Kauniaisten kaupungin käytävissä olevin keinoin kaupunkiradan ja itä-länsisuuntaisen pyöräilyn laatukäytävän toteuttamisedellytyksiä. Liityntäpysäköinnin palvelutasoa ylläpidetään ja liityntäpyöräilyn toimintaedellytyksiä parannetaan edelleen. Pyöräilypysäköinnin tarjontaa lisätään tarvittaessa. Laaditaan pyöräilyn edistämishjelma. Maankäytön tehostaminen ja

mahdolliset tiivistämishankkeet keskitetään hyvien joukkoliikenneyhteyksien läheisyyteen.

Yleistä toimintaympäristöstä

Elinkeinoelämän kevään suhdannebarometrin (toukokuu 2015) mukaan rakentamisen suhdanneodotukset jatkuvat heikkoina. Tosin viimeisimmät arviot sisältävät varovaisia arvioita, että käänne parempaan olisi tapahtumassa.

Kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ovat 2000-luvulla kohonneet kuluttajahintaindeksiä voimakkaammin, mutta viimeisen parin vuoden aikana nousu on maltillistunut. Öljyn maailmanmarkkinahinnan pysyminen edelleen aiempia vuosia alhaisemmalla tasolla vaikuttaa kiinteistökustannuksiin niiden kasvua hieman hillitsevästi. Sähkön ja lämmön kustannusten on tässä vaiheessa vuotta ennakoitu pysyvän suunnilleen edellisvuoden tasolla, n. 3-5 % suurempana. Kiinteistöverotuksen kiristyminen puolestaan kasvattaa kiinteistökustannuksia.

Valtio, Helsingin seudun 14 kuntaa ja HSL-kuntayhtymä ovat valmistelleet tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman 2050 (MASU 2050), asuntostrategian 2025 (ASTRA 2025) sekä liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015). Hyväksytyjen suunnitelmien pohjalta neuvotellaan seuraavaan MAL-aiesopimukseen 2016-2019 toimenpiteet ja resurssit kehittämistoimien suuntaamiseksi siten, että seudullinen liikennejärjestelmä sekä maankäytön ja asuntotuotannon suunnittelu kytketään yhteen vielä nykyistä sopimusta kiinteämmin. Nykyisen MAL-aiesopimuksen asuntotuotantotavoite Kauniaisten osalta on tarkoittanut keskimäärin 60 asunnon valmistumista vuosittain. Näistä 20 % eli 12 kpl tulee olla valtion tuettava vuokra-asuntotuotantoa. Jatkossa tavoitteena on ollut lisätä kuntien asemakaavoitusta 25 % nykyisen aiesopimuksen tasosta ehtona valtion tukeen seudun suurille liikenneinvestoinneille. Kauniaisten kannalta merkittävimmän seudullisen liikenneinvestoinnin, Espoon kaupunkiradan jatkeen, toteutusajankohta on edelleen avoin. Toteutussuunnitelmat on laadittu.

Kaavoituksella luodaan edellytykset aiesopimuksen mukaiselle asuntotuotannolle, palvelujen sijoittumiselle ja muulle kaupunkirakenteen kehitykselle. Kaupungin kaavoitusohjelma perustuu Kauniaisten maankäytön kehityskuvaan, jonka uudistettu tarkastelu on valmistunut vuonna 2015.

Uudistetussa kehityskuvassa on pyritty ennakkoluulottomasti tarkastelemaan koko Kauniaisten kaupunkirakennetta ja löytämään mahdollisuuksia hallittuun täydennysrakentamiseen hukkaamatta puutarhakaupungin ympäristön vahvuuksia: vehreyttä ja ihmisläheistä mittakaavaa. Seuraavaksi voidaan päivittää maankäytön yleissuunnitelmassa (MASU 2) pientaloalueisiin ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseen liittyvien kaavallisten tarkastelujen periaatteet. Asemakaavamuutoksilla asuntojen lisärakentamisen mahdollistamiseksi tuetaan paitsi seudullisten tavoitteiden toteutumista, myös Kauniaisten omaa elinvoimaisuutta ja talouden tasapainotilaa asukasluvun ja verotulojen kasvun myötä. Asuntotuotannon ohjauksella voidaan myös pyrkiä vaikuttamaan väestörakenteen kehitykseen sitä tasapainottavalla tavalla. Kaupunki saa kaavamuutoksien yhteydessä tuloja rakennusoikeuden lisääntymisen kautta erityisesti omistamallaan alueilla, joskin samalla toteutettavat infrahankkeet myös tarvitsevat rahoitusta. Lähtökoh-

tana on, että yksityisten maanomistajien alueilla kaupunki perii osuuden kaavamuutoksien myötä saavutetusta arvonnoususta ja vähintään kaavamuutoksista aiheutuvat infrakustannukset katetaan maankäyttösopimusten kautta saatavilla tuloilla. Maankäyttösopimuksilla on mahdollista sopia laajemminkin kaavoituksen osapuolien välisistä oikeuksista ja velvollisuuksista.

Väestön ikääntyminen on merkittävä muutoskehitys myös Kauniaisissa. Villa Bredan alue on suunniteltu vastaamaan paremmin määrällisesti kasvavan vanhusväestön tarpeisiin. Villa Bredan palvelukeskus peruskorjataan ja laajennetaan ja viereiselle tontille rakennetaan asuntoja, joiden asukkaat voivat tarpeensa mukaan tukeutua viereisen palvelukeskuksen ja kotihoidon palveluihin. Villa Breda on Kauniaisten kaupungin taloussuunnitelmas-
sa merkittävin rakennusinvestointikohde. Väestön ikääntymisen myötä myös ympäristön esteettömyyden vaatimukset lisääntyvät. Taloussuunnitelmas-
sessa varaudutaan julkisten tilojen ja alueiden parantamiseen myös esteettömyyden kannalta sekä yksityisten taloyhtiöiden hissiavustusano-
muksiin.

Yhdyskuntatoimen toimialalla tehdään monipuolista yhteistyötä seudullisten toimijoiden, usein kuntayhtymien kanssa. Tällaisia ovat esimerkiksi joukko-
liikenne (HSL), palo- ja pelastustoimi (LUP) ja ympäristöpalvelut (HSY,
ESYT, MetropoliLab). Kauniainen maksaa osallisuudestaan yhteistyöhön
kuntaosuuksia, jotka perustuvat sopimuksissa määritellyllä tavalla esim.
väestöosuuteen ja/tai johdetaan kustannusten aiheuttamisperiaatteiden
kautta. Nämä kuntaosuudet muodostavat merkittävän osan yhdyskuntatoi-
men käyttötalousarviomenoista, yhteensä n. 1,5 milj. euroa vuonna 2016.
Kuntaosuuksien suhteellinen osuus vuosittaisista käyttötalousmenoista ta-
loussuunnitelmakaudella on kasvamaan päin, jolloin liikkumavara kunnan
omassa ohjauksessa olevien määrärahojen suhteen vastaavasti vähenee.

Yhdyskuntatoimella on tyypillisesti vuosittain erilaisten hankkeiden vaiheis-
ta riippuen merkittäviä vaihteluita määrärahatarpeisiin. Näitä tarpeita ei ole
mahdollista kattaa perustehtäviä tehostamalla, vaan ne vaativat erilliset
määrärahavaraukset. Tilanne poikkeaa olennaisesti toiminnoista, joiden
kustannusrakenne painottuu henkilöstökustannuksiin tai muuten vuosittain
samankaltaisena toistuvaan toimintaan. Vastaava vaihtelu esiintyy myös
tulopuolella kiinteistöjen myynnin ja maankäyttösopimuskorvausten kohdal-
la. Vuodelle 2016 tällaisia kertaluonteisia menoja ei budjetin laadinnan het-
kellä ole tiedossa, tulopuolella on aiemmin mainitusti merkittävä varaus
Koivuhovin tonttien myynnin johdosta.

Kauniainen on sitoutunut yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien
kanssa vuoteen 2030 ulottuvaan ilmastostrategiaan ja sen pohjalta laadi-
tuun toimintaohjelmaan, jonka tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasu-
päästöjä vuoteen 2020 mennessä 20 % vuoden 1990 tasosta sekä saada
aikaan hiilineutraali pääkaupunkiseutu vuonna 2050. Energiatohokkuuden
parantamisella on tässä merkittävä rooli, ja se otetaan aina hankkeiden
suunnitteluvaiheessa huomioon. Tulevat korjausrakentamishankkeet
pohjautuvat suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon ja energiatohokkuuden
arviointiin osana muita korjauksia sekä teknisesti, toiminnallisesti ja talou-
dellisesti perusteltuihin ratkaisuihin. Uudisrakentamisen ratkaisussa ener-
giatohokkuus on aina lähtökohta.

Kuntatekniikan hoitovastuulla olevat kadut, puistot ja yleiset alueet ovat lisääntyneet viime vuosina valmistuneiden investointien myötä. Merkittävimmät kohteet ovat keskustan uudet yleiset alueet puistoinen, Thurmanipuisto, päärautatieaseman liityntäpysäköintialue, Sansinpellon puistoalue, Bensowipuisto ja Kauniaistentien itäpään kunnossapito (aiemmin ELY-keskuksella).

Toimintaympäristömuutoksista Kauniaisille erityisen merkittävä on ympäröivän Espoon kehitys. Uusia asunto- ja työpaikka-alueita, palveluita sekä kaupallisia keskuksia kaavoitetaan ja rakennetaan tarvittavine liikennejärjestelyineen Kauniaisten välittömään lähiympäristöön. Ne tuonevat valmistuttuaan mukanaan joitakin ei-toivottuja seurauksia esim. lisääntyvän liikenteen, väylien ruuhkautumisen ja melun muodossa, mutta myös mahdollisuuksia monipuolistuviin lähipalveluihin ja Kauniaisten keskustan liikkeiden menestymiseen ostovoiman lisääntyessä. Uhkana voi toisaalta olla myös uusien kaupallisten palveluiden vetovoima kilpailijana Kauniaisten oman keskustan liikkeille. Kauniainen onkin lausunnoissaan esittänyt kaupallisen palveluverkon kehittämistä lähipalveluita tukevaan suuntaan, sekä ilmoittanut haluavansa olla mukana lähiliikenneväyliensä suunnittelussa, mm. Turuntien ja Jorvin alueilla.

Tietotekniikan ja sähköisen asiakaspalvelun lisääntyvä hyödyntäminen toiminnassa luo kuntalaisille mahdollisuuksia asioida heille parhaiten sopivana aikana ja on kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista. Samalla kuitenkin kasvatetaan kaupungin kiinteitä kustannuksia, joten on harkittava tarkkaan mitkä uudet it-järjestelmät ovat tarkoituksenmukaisia.

Yhdyskuntatoimen koko organisaation toiminnassa painotetaan yhteisesti seuraavia lähtökohtia:

- Kaikessa toiminnassa suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys
- Viihtyisä ja hyvinhoidettu kaupunkiympäristö
- Projektien, niiden kustannusten ja laatutason huolellinen ohjaus ja valvonta
- Kaikessa toiminnassa olennaista asiakasnäkökulma ja toiminnan vaikuttavuus kauniaisilaisille
- Resurssien riittävyden varmistaminen ja toiminnan haavoittuvaisuuden vähentäminen organisaatiota ja palveluiden tuotantotapoja kehitettäessä
- Tietotekniikan nykyistä suurempi hyödyntäminen asiakaspalvelussa ja prosesseissa
- Erinomainen työilmapiiri

Toimialakohtainen raami ja poikkeamat

Talousarvion toimialakohtainen alustavan raamin laskentaperusteena on käytetty vuoden 2014 toteutunutta tilinpäätöstä sekä vuoden 2015 talousarviota. Toimialoilta on pyydetty tietoa tulevista olennaisista muutoksista, joita on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu väestönkasvu ja kuntien arvioidut muutokset valtionvarainministeriön ennusteen mukaisina sekä toimialojen tuottavuuden tehostaminen 1,5 %:lla. Tulopuolen kehyyksessä on huomioitu tonttimyyntien osalle arvioitu tuotto.

Kuntasektorin yleisen kustannustason kasvuksi arvioidaan 1,4 % , palvelutuotannon tuottavuuden nousuksi on asetettu 1-2 %/vuosi. Yhdyskuntatoimen vuoden 2016 ulkoisille toimintamenoille on alustavasti laskettu 1,6 % korotus vuoden 2015 tilinpäätökseen nähden. Euromääräisesti tämä korotus tarkoittaa n. 157.000 euroa.

Tuottavuustavoitteesta

Toimialojen tulee aikaansaada vuosittain 1,5 % parannus käyttötalouden tuottavuuteen. Tuottavuustavoite on sisällytetty toimialakohtaisiin raameihin. Tämän lisäksi yhdyskuntatoimessa seurataan toimialan vuosittaisten käyttökustannusten toteumien kehitystä asukasta kohden laskettuna. Tuottavuustavoitteen kannalta kehitys on edennyt myönteisesti:

- * v. 2008 1.063 e/asukas
- * v. 2009 1.034 e/asukas (-2,7 % ed.)
- * v. 2010 1.098 e/asukas (+6,2 % ed.)
- * v. 2011 1.102 e/asukas (+0,09 % ed.)
- * v. 2012 1.076 e/asukas (-2,4 % ed.)
- * v. 2013 1.024 e/asukas (-4,8 % ed.)
- * v. 2014 1.122 e/asukas (+9,6 % ed.)

Aikasarjassa on nähtävissä toimialalle tyypillinen vuosittainen vaihtelu edellä selostettujen, hankkeiden vaiheista riippuvien suoritettavien tehtävien ja olosuhdetekijöiden mukaan. Lisäksi vuoden 2013 toteuma on erityisesti toimialan silloisesta 10 % henkilöstövajauksesta johtuen poikkeuksellisen alhainen, jolloin vastaavasti vuonna 2014 toteumassa näkyy paluu normaalille tasolle. Keskimääräinen vuosittainen toteuma aikasarjassa on n. +1,0 % vuodesta 2008 vuoteen 2014, kun yleinen kustannustaso on kohonnut vastaavana ajanjaksona n. 2,5 % ja kiinteistökustannukset tätäkin enemmän. Trendi on ollut selkeästi positiivinen ja tuottavuustavoitteen mukainen huolimatta toimialan yleisestä keskimääräistä suuremmasta hintakehityksestä ja toimialan laajentuneista tehtävistä.

Yhdyskuntatoimen henkilöstömitoitus on tehtävien laajentuessa sekä vilkkaan kaavoituksen ja rakentamisen kaudella onnistuttu pitämään yli 10 vuoden takaisella tasolla (v. 2003 57,5 henkilöä, v. 2015 57,0 henkilöä). Vastaavana ajanjaksona koko kaupungin henkilöstömäärä on kasvanut n. 83 henkilöllä. Kaupungin kiinteistökanta on vastaavana ajanjaksona kasvanut 10.000 m²:llä sekä kaupungin infrastruktuuri laajentunut uusilla puistoilla, yleisillä alueilla ja kevyen liikenteen väylillä. Tämä tarkoittaa luonnollisesti toiminnan ja henkilöresurssien käytön tehostumista. Tehtävien sisältöä ja toimintatapoja on muokattu vuosien varrella tarpeen mukaan. Infrastruktuurihankkeiden saneerauskohteissa ja maanrakennusurakoissa ei käytetä enää ulkopuolisia valvoja. Niin infrapuolen kuin talonrakennuksen pienkohteissa on myös vähennetty ostopalveluja ulkopuolisilta urakoitsijoilta ja lisätty oman henkilökunnan työpanosta mahdollisuuksien mukaan. Tämän kehitetyn toimintamallin hyödyt konkretisoituvat arjessa kustannustehokkaampana toimintana ja tulokset näkyvät myös työntekijöiden kasvaneena työmotivaationa.

Merkittävä osa yhdyskuntatoimen tuottamien palveluiden käyttötalouskustannuksista aiheutuu kaupungin eri hallintokuntien käytössä olevien toimitilojen ylläpidosta. Kiinteistöjen määrällä on luonnollisesti myös suora vaikutus kaupungin investointiohjelmaan, vähintään yllä- ja kunnossapitoinvestointien kautta. On ilmeistä, että jatkuvasti kohoavien kiinteistökustannusten kasvun pysäyttämiseksi on tarkasteltava kaupungin toimitilojen tilankäyttöä kriittisesti ja tavoiteltava sen tehostamista, käytännössä määriteltävä kiinteistöt, joista voidaan luopua. Tilankäytön mahdollinen tehostaminen ei kuitenkaan ole yksin yhdyskuntatoimen toimialan ohjattavissa, vaan se lähtee tiloissa toimivien yksiköiden tarpeista ja mahdollisuuksista muokata toimintaansa sekä sopeutumisesta tilojen yhteiskäyttöön.

Ottaen huomioon investointisuunnitelmaan sisältyvät uudisrakennus- ja laajennushankkeet (Villa Breda, Kasavuoren koulukeskus) ja tarveselvityksissä esitetyt laajennushankkeet (koulut), on suuntaus kuitenkin päinvas-tainen, toimitilaneliöt ja kiinteistökustannukset tulevat edelleenkin kasva-maan.

Toimialan suorite- ja tunnuslukuja on pyritty kehittämään tuottavuustavoitteen seurannan kannalta tarkoituksenmukaisempaan ja kustannuspainot-teisempaan suuntaan.

Käyttötalousarvio 2016

Tuotot

Lautakuntatason tuloarvio ilman sisäisiä eriä on n. 11,1 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatoimen tuotot muodostuvat erinäisten palveluiden myötä saata-vista myyntituotoista, vuokratuotoista sekä tonttimyyneistä. Ulkoiset tuotot noudattavat pitkälti edellisvuosien tasoa lukuun ottamatta tonttimyyneistä saatavia tuottoja. Tonttien myyntivoitot sisältyvät toimialan käyttötalouden kokonaisarvion mukaisesti toimintatuottoihin ja niille on perustettu oma, maankäytön tulosalueesta eriytetty kustannuspaikka. Toimialan palvelutak-sojen hinnat on tarkistettu vastaamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja taksoja on tarpeellisin osin korotettu indeksikorotuksen mukaisesti.

Menot

Lautakunnan menoarvio ilman sisäisiä eriä on 9,9 miljoonaa euroa. Talousarvio on laadittu tiukkaa taloudenpitoa noudattaen kustannustehokkuus, toiminnan tehostaminen sekä tuloksellisuus huomioiden. Toiminnan suunnittelussa on keskitytty perustehtävien suorittamiseen huolellisesti, uusia menoeriä välttämällä. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu tie-dossa olevat toiminnan muutokset sekä kustannustason kehitys. Talousarvion mukaiset menot ovat KH:n asettaman kehysraamin mukaiset (9,9 milj. euroa).

Henkilöstömenot

Henkilöstösuunnitelman mukaisten vakinaisten toimien ja virkojen määrärahat sisältyvät kokonaisuudessaan budjettiin. Lisäksi henkilöstömenoihin sisältyvät varhais- ja eläkeperusteiset eläkemaksut. Toimialojen budjettiin

on edellisvuoden tapaan sisällytetty lomapalkkavelat, jotka on aiemmin kirjattu yleishallinnon alle.

Palvelujen ostot

Maankäytön palvelujen ostot on mitoitettu vastaamaan vuoden 2016 maankäytön suunnittelun tarpeita. Kaupungin vastuulla olevien varautumis- ja väestönsuojelutehtävien sekä päivitetyn valmiussuunnitelman edellyttämiin korjaus- ja kunnostustoimenpiteisiin on vuodesta 2014 alkaen sisällytetty vuotuinen 50.000 euron suuruinen määräraha (Yt-hallinto). Vuodelle 2016 varattu määräraha on kohdistettu valmiussuunnitelman päivitystä ja kaupungin yleisen väestönsuojan teknisten tarpeiden korjaussuunnittelua varten. Jatkossa on tarkoitus päivittää vss-kalliosuojan tekniikka ja varustus vastaamaan tämän päivän tarpeita. Yt-hallinnon alle on myös varattu erillinen määräraha mahdollisiin toimintakertomusvuoden aikana ilmeneviin ennalta arvaamattomiin tarpeisiin, joita ei budjetin laadintahetkellä vielä ole tarkemmin ollut tiedossa. Kaupungin hallinnoimien tilojen vuosikorjaustarpeista on tullut edellisvuosien tapaan runsaasti esityksiä käyttäjähallintokunnilta ja toteutusvarauksia on sisällytetty käyttötalouteen mahdollisuuksien mukaan. Ennalta arvaamattomiin vuosikorjauksiin varattua määrärahaa on korotettu viime vuoden tasosta, reagoiden aiempiin kommentteihin niin kiinteistöjen käyttäjiltä kuin päättäjiltä sekä tarkastuslautakunnan vuoden 2014 arviointikertomuksessaan esiin nostamaan huoleen kiinteistöjen kunnossapidon määrärahojen riittävydestä. Katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon varattu määräraha vastaa edellisvuosien tasoa. Kiinteistöjen vartiointi- ja hälytyspalveluihin on varattu viime vuotta vastaava summa.

Aineet ja tarvikkeet

Energian (sähkö & lämpö) hinta on osalta arvioitu talousarvion valmisteluvaiheisen tiedon mukaisesti, edellisvuotta lähes vastaavan hintatason mukaan (nousuvarausta 3-5 %).

Avustukset

Kaupungin asunto-ohjelmaan 2012-2016 sisältyy periaate, jonka mukaan kaupunki tukee hissien rakentamista varaamalla vuosittain erillisen määrärahan hissiavustuksia varten. Valtio on toistaiseksi myöntänyt rahoitusta vähintään 3-kerroksisiin asuinrakennuksiin hissiä rakennettaessa 50 % kustannuksista. Näissä tuen piiriin hyväksytyissä kohteissa Kauniainen myöntää lisäksi 10 % hissiavustusta. Budjettivaraus on vuosittain mitoitettu tiedossa olevien hankkeiden mukaisesti. Viime vuonna hissejä asennettiin neljään eri taloyhtiöön. Tämän hetkisen tiedon mukaan vireillä on yksi kahden erillisrakennukseen kohdentuva rakennushanke. Vuoden 2016 määrärahatarpeeksi arvioidaan n. 150.000 euroa.

Kuntaosuudet

Palvelujen ostoihin sisältyy useita toimialan toiminnan suunnittelusta ja budjetoinnista riippumattomia menoeriä, jotka perustuvat kaupungin ja palvelun toimittajan väliseen ostopalvelusopimukseen sekä kaupungin asukaslukuun, ja jotka ovat yhteenlaskettuina euromääräisesti varsin merkittä-

vät. Näitä ovat ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asiantuntijapalvelut ja kuntaosuudet (ESYT, MetropoliLab), HSY:n seutu- ja ympäristötiedon, HSL:n julkisen liikenteen sekä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen palo- ja pelastustoiminnan kuntaosuudet.

HSL esittää toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksessaan Kauniaisten kuntaosuudeksi vuonna 2016 vähennysten jälkeen 781.000 euroa. Arvio on vastoin edellisvuoden arvioita yllättäen pienempi kuin vuoden 2015 budjettivaraus, perustuen lipputulojen erittäin voimakkaaseen kasvuun. Tämä saattaa olla ylioptimistinen arvio, ja HSL-kuntaosuuteen onkin varattu 100.000 euroa enemmän kuin HSL esittää. Vuonna 2017 kuntaosuus olisi 921.000 euroa ja vuonna 2018 972.000 euroa. Kuntaosuuden kasvu johtuu infrakustannusten kasvusta suurien joukkoliikennehankkeiden käyttöönoton myötä (Kehärata, Länsimetro) sekä Kutsu plus-liikenteen laajentamisesta.

Näihin kuntaosuuslaskelmiin ei ole sisällytetty uuden, aikaisintaan v. 2017 käyttöön otettavan vyöhykemallin vaikutuksia, jotka tähänastisten arvioiden mukaan nostavat Kauniaisten kuntaosuutta huomattavasti, jopa 600.000 euroa vuositasolla.

Käyttötalouden taloussuunnitelma vuosille 2017-2018

Taloussuunnitelmavuosien mukaiset määrärahat perustuvat yleisindeksiä vastaavan kustannustason nousulle. Poikkeuksen muodostavat tonttien myyntivoitot, konekaluston vaihtohyvitykset sekä yhteistoiminnalliset kuntaosuudet. Vuosien 2017–2020 taloussuunnitelmaan sisältyy tonttien myynnit osoitteessa Koivuhovintie 7 (Espoo) v.2017, Gallträskin alueella v. 2018–2019 sekä v. 2020 osoitteissa Riistarinne 4 ja Jondalintie 16. Palo- ja pelastustoimen kuntaosuus tarkentuu talousarvioprosessin aikana.

Investointisuunnitelma vuosille 2016-2018(20)

KH:n talousarviovalmistelun linjauksen mukaisesti kaupungin investoinnit toteutetaan voimassa olevan investointiohjelman mukaan. Suunnittelukaudelle ei voi ottaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita suunnittelukauden ulkopuolelle. Rakennusinvestoinneista tulee aina olla hyväksytty tarveselvitys ennen kuin hankkeelle voidaan varata suunnitelmäärärahaa investointiohjelman ja tarkentaa toteutusajankohdtaa sekä toteutukseen tarvittavaa määrärahaa. Lopullisen investointiohjelman tulevalle vuodelle vahvistaa KV talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Tarveselvityksen laadinnasta vastaa aina hankkeen käyttäjälautakunta ja investointien suunnittelun tulee olla kiinteä osa sen toiminnan suunnittelua (Rakennusinvestointihankkeiden toteutusohje, KV 1.2.2010 § 4).

Vuotuisen investointitason harkinnassa on kyse paitsi yleisen rahoituksen riittävydestä, myös resurssien jakamisesta oikein käyttötalouden ja investointien kesken. Investoinneilla on aina merkittävä vaikutus myös käyttötalouteen. Riittävään käyttötalouden tasoon on varauduttava niin, että jo olemassa olevien ja uusienkin kiinteistöjen tai julkisen käyttöomaisuuden kunnossapidosta ei jouduta tinkimään liian korkean investointitason vuoksi, eikä korjausvelkaa pääse kertymään. Korjausvelka kasvattaa luonnollisesti painetta tuleville suuremmille investointihankkeille.

Toimialan tämänhetkisten investointiesitysten yhteenlaskettu määräraha-tarve vuodelle 2016 on n. 14 milj. euroa. Ottaen huomioon taloussuunnitel-makaudelle kokonaisuutena sisältyvät erittäin mittavat investointitarpeet, tämä tarkoittaa sitä, että investointiesitysten osalla joudutaan tarkasti har-kitsemaan hankkeiden priorisointeja ja ylipäättään niiden toteutusmahdolli-suuksia.

Voimassa olevan investointiohjelman lisäksi mm. kouluilla on vireillä useita tarveselvityksiä. Myös päiväkotiverkoston uudistaminen ja kaupunkirata-hanke toteutuessaan lisäävät paineita kaupungin investointiohjelmaan jat-kossa. Lisäksi kaupungin kiinteistökannassa on mittaviakin rakenne- ja ta-loteknisiä korjaustarpeita, jotka eivät sisälly hyväksytyyn investointiohjel-maan ja jotka eivät ole toteutettavissa vuosittaisen yllä- ja kunnossapitoin-vestointeihin varattavan määrärahan puitteissa. Tämä tarkoittanee sitä, et-tä jo investointiohjelmaan sisällytetyt hankkeita joudutaan harkitsemaan uudelleen.

Investointien rahoittamisessa voitaneen osittain hyödyntää tonttien myyn-neistä saatavia tuloja. Taloussuunnitelmakaudelle sisältyy tavoite Koivuhoh-vin uuden asemakaava-alueen luovutuksesta toteutukseen. Tämä tarkoit-taisi toteutuessaan Kauniaisten oloissa täysin poikkeuksellisia ja kertaluon-teisia myyntituloja, noin 8,3 milj. euroa vuonna 2016. Vuosien 2017–2020 taloussuunnitelmaan sisältyy tonttien myynnit osoitteessa Koivuhovintie 7 (Espoo) v. 2017, Gallträskin alueella v. 2018–2019 sekä v. 2020 osoitteis-sa Riistarinne 4 ja Jondalintie 16.

Investointiosassa esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat lautakuntien investointihanke-esitykset sekä niiden kokonaiskustannusar-viot investointiryhmittäin. Lähtökohtana on käytetty vuoden 2015 talousar-viossa hyväksytyä suunnitelmaa. Listaus täydentynee kaupunginhallituk-sen ja kaupunginvaltuuston budjettikäsittelyihin mennessä vielä hallinto-kuntien esityksillä ja tarkennuksilla. Hankkeiden määrärahojen kohdistam-ista taloussuunnitelmavuosille on tarkasteltu myös niiden toteutusvalmiu-den kannalta.

Talonrakennushankkeet esitetään hankekohtaisesti. Kaupungin merkittävin investointihanke suunnitelmakaudella on Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus ja laajennus. Alueella toteutetaan myös yksityisenä hankkeena uusien asuinkerrostalojen rakentaminen. Koulujen peruskorjaus etenee vuosittain suunnitelmallisesti. Vuosina 2015-2016 on ohjelmassa Kasavuoren koulukeskuksen laajennus ja C- ja D-käytävien sekä opettajainhuo-noon talotekniikan ja tilojen ajanmukaistaminen. Kaupungintalon saneeraushankkeen kanssa otetaan aikalisä, sillä kaupunginhallitus päätti ko-kouksessaan 27.5.2015, että kaupungintalon ja Junghansinkujan tonttien tulevaa asemakaavoitusta varten järjestetään suunnittelukilpailu yhteistyös-sä Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn kanssa. Alustavana tavoitteena on sijoittaa kaupungintalon sekä Junghansinkuja 3:n tonteille keskusta-alueel-le mitoitettu suunnitelma, joka tukee asumisen sekä kaupallisten ja hallin-nollisten palveluiden kehitystä Kauniaisten keskustassa. Kilpailuehdotuksil-ta odotetaan realistista, toteuttamiskelpoista ja korkealaatuista otetta. Kil-pailijat voivat ehdottaa harkintansa mukaan olemassa olevia rakennuksia purettavaksi tai säilytettäväksi.

Uimahallin varsin perusteellinen saneeraus esitetään toteutettavaksi mahdollisimman ripeässä tahdissa KH:n 6.5.2015 hyväksymän tarveselvityksen mukaisesti (suppeampi vaihtoehto). Suunnittelumäärärahaa esitetään vuodelle 2016 ja toteutusmäärärahaa vuodelle 2017. Vallmogårdin peruskorjausohjelmassa on julkisivukorjaus ja ikkunoiden kunnostaminen ohjelmoitu seuraavaksi vuodelle 2016 kuluvana vuonna tehdyn vesikattokorjauksen jälkeen. Kaupungin kalliosuojaan esitetään investointimäärärahaa toiminnan kannalta välttämättömille korjaustöille sekä väestönsuojellisten järjestelmien ajanmukaistamiselle. Jokavuotinen rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointien listaus on osa investointiohjelmaa, perustuen kiinteistöjen PTS-suunnitelmissa ja kuntoarvioissa esiin tulleisiin korjaustarpeisiin. Hyväksytyt talousarvion mukaista työohjelmaa laadittaessa harkitaan toteutuskokonaisuuksia ja toteutuksen ajankohtia, pyrkien mm. järkeviin kiinteistökohtaisiin remontteihin tai kaupungin kiinteistömässän kannalta edullisiin teemoihin, jolloin urakoita voidaan yhdistää.

Julkisen käyttöomaisuuden hankkeet (liikenneväylät, viheralueet, muu infrastruktuuri) on esitetty alustavasti luettelona, joka täsmentyy yhdyskuntalautakunnan hyväksymäksi työohjelmaksi budjetin tultua vahvistetuksi. Kadunrakennuskohteiden määrittely ja ajoitus liittyy olennaisesti merkittävimpiin rakennushankkeisiin sekä pääväylien kunnostustarpeisiin. Lisäksi vuositainen määräraha on tarkoitettu sisältämään varauksen liikenneturvallisuuden edistämiseen, suunnitteluun, valaistukseen ja päällystämiseen sekä toistaiseksi nimeämättömille pienille kadunrakennushankkeille. Vuodelle 2016 esitetään erillistä 600.000 euron määrärahaa Koivuhovin kaava-alueen talonrakennusta edeltävän Bredanniitynkujan ja muun alueella tarvittavan infrastruktuurin toteuttamiseksi, sillä vuotuinen julkisen käyttöomaisuuden kokonaismääräraha 800.000 euroa ei tämän kohteen lisäksi riittäisi kuin osaan tarvittavista päällystystöistä ja vähäiseen kohteiden suunnitteluun ja valaistusparannuksiin.

Viheralueinvestointien määrärahan käyttösuunnitelma esitetään vastaavasti alustavana kohdeluettelona.

Ajantasainen konekalusto on kunnossapitoyksikön jokapäiväinen työväline viihtyisän kaupunkiympäristön ylläpidossa. Konekaluston investointiesitys perustuu pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kalustohankintojen optimointiin, jossa on otettu huomioon paitsi kalustoon kohdistuvat toiminnalliset tarpeet ja käytettävyys, myös korjauskustannusten ja koneista saatavien vaihtohyvitysten määrät. Vaihtohyvityksen osuus kirjataan käyttötalouden myyntivoittojen alle.

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2016-2018

KH:n linjauksen mukaisesti kaupungin toiminnot tulee lähivuosina järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voi osoittaa että palvelutarve edellyttää sitä. Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion suunnittelukaudelle ml. eläköityminen. Lisäksi siinä arvioidaan henkilöstön määrää ja osaamista suhteessa toimintaan ja palvelutuotannon tavoitteisiin. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan toiminnan mahdollisen lakisää-

teisen mitoituksen lisäksi seudullinen vertailu. Eri ammattiryhmien välisiin työnjakoihin tulee myös kiinnittää huomiota. Samalla toimintaa tarkastellaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä sukupuolivaikutusten näkökulmasta.

Yhdyskuntatoimen henkilöstömäärä on suunnitelmakaudella edellisten vuosien tapaan 57,0 henkilöä. Tehtävät saadaan suoritettua tällä mitoituksella lukumäärää kasvattamatta, mutta myös vähennyksiin ei ole mahdollisuutta. Henkilöresurssien riittävyys on paikoin varsin niukka, mikä tarkoittaa toiminnan herkkää haavoittuvaisuutta. Ongelmana viime vuosina on ollut myös osaavan henkilökunnan vaikea saatavuus, mikä tarkoittaa sitä, että sijaistustilanteissa, mutta myös vakituisen henkilökunnan rekrytoinnissa on ollut vaikeuksia. Vajaamiehitys luonnollisesti kuormittaa työssä olevaa henkilökuntaa. Yhdyskuntatoimen henkilöstösuunnitelma tulee sisällymään talousarvion koko kaupungin henkilöstöosiin. Muutoksena aiempiin vuosiin esitetään tulosalueen Rakennuttaminen ja tekninen suunnittelu nimenmuutosta Tilakeskukseksi, joka paremmin kuvaa toimintaa kaupungin omistamien tilojen ylläpitäjänä ja hankkeista vastaavana tahona. Samalla muutettaisiin rakennuttajapäällikön nimike tilakeskuksen päälliköksi. Tulosalueen yksiköt olisivat vuoden 2016 alusta alkaen Rakennuttaminen (investointihankkeet) ja Kiinteistöpalvelut (kiinteistöjen jokapäiväinen yllä- ja kunnossapito). Henkilöstösuunnitelma käsitellään henkilöstöjaostossa ennen varsinaista KH:n budjettikäsittelyä. Henkilöstösuunnitelman lisäksi toimialat käyttävät kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomasijaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

KH on päättänyt kokouksessaan 27.5.2014 luopua täyttölupamenettelystä perustettujen, talousarviossa hyväksytyjen vakanssien osalta. Kaupunginjohtajan myöntämä täyttölupa edellytetään kuten ennenkin tilapäisiin ja määräaikaisiin tehtäviin, joita ei ole talousarvion henkilöstösuunnitelmassa huomioitu.

Liitteet

Yhdyskuntatoimen TAE 2016 ja TS vuosille 2017-2018(20)

YTJ:

Lautakunta hyväksyy talousarvioehdotuksen vuodelle 2016 sekä taloussuunnitelman vuosille 2017-2018(20) sekä lähettää sen edelleen tiedoksi KH:lle ja rahatoimelle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.